

АДУУ АЛАА ТАРГАНААР ОНДО ОРУУЛГА—МАЛШАН БҮХЭНЭЙ АРЮУН УЯЛГА МҮН

Хатарша лэгүүдые үсхэбэрилэгшэ

Ньлэ харын нэгэнтэ үгөөгүшэ моринийн 1948 ондо урида-Республиканск шопромомоо дээр 1600 метр эсэрийнхөө гөс хайтанаар шаж газарта 2 минута, 26 секунд гатар-хөдөлгө байла. Үгөөгүүр өртөм, 9 жэлэй саад тээ, 3 навалэй ажилжа, өндө хаа—хаанаааа үнэрийн тогтоон республиканск шопи олоороо сугларна. Тэднэй рекордые долоо гашан байха юм. Тийн тус колхоздо өнэ мэтэ хурдан кутос гөрдөөд ба манай республикада үзүүлэгдэ олон бии юм.

— Манай республикын 25 шойн байртай байндэртэй дашаагууд үнэргэжээсөө байгаа үгдөөд хабардгаашай — үүлэ морийн парад эхилэнь, — диктор олоосон.

Тэндэ сугларалтад гансаа а гүй болоод уридаанай болохо гэжэ анхарагтайгаар шэргэн г жа, хүлээн ядана.

Нэгэ хадь минута үнэргөөд хата, биро, хээр, хара зүйлээр ү томо бөөтэ морийдуд хойно ноооо бүхэртэй галма. Буз бааль түрүүлэн сөөр аад, т баальт хээр морин хазалар г гошлана. Ургэн сээжээс Лей орденор шажалгайн, гүшад т тай үнэр тэгшэ бөөтэй хүн морине жолодон ябана.

— Эрдэнэ хон гэшнөө т абан харгалтай ээргэбөө т шэвэр ажилан аад, байд байд ла хүрэн шана болон дуул Вишэндэн харуусанай юүгдээд төгөй үгэ хэлэнь конгоо аа, даалган долгалоо.

— Мухаршөөрэй аймгай «Красный» колхозой шажалга турүүлжэ Игнатий Андр Бродников өнэ үдэрэй парад т.— гэжэ. Тус парадта хабардгай 7-н «Красный Заган» колхозо рид байхан юм. Тус колхозой г нахатай «Учег» гэжэ нэртэй т

нахайн түүсөө парти ба правитель-ство боллоо нүдэр Ревенскийн энэ гайбатыа ажалые үндэрээр сэгнэжэ, тэрэниэ Лениной орденор шагна-лан байха юм.

— Малажад, ялангаз үгдэртэ малые үсхэбэрилэгшэ гэжэ дүй дүршэлтэй байхааа гална, эрдэнэ мэржэжэ, ялангаз Мичурин ба Лысенкийн биологическа түрүүн хур-гаал дээрэ бууржжан эрдэнэ мэр-жэжэлые шудалхан байха зэргэтэй, — гэжэ нүхэр Ревенский хөөс-өнэ.

Тийн Мичурин ба Лысенкийн био-логическа түрүүн наука халаа адуу моридые хайнаар хоолуулаад, зү-бөөр харуулааад байбал, тэдэнэй ашаг шөөг үгдэе нилээд дөөлөгүү-дөгдө ба үгдэртэнь хайжаруула-дала юм гэжэ хурган.

Энэ науке хүтэлбэри болгон ажаллахан «Красный Заган» колхоз-ой адуудад ба морид адуу моридые харуулаа болон тэдэнэй үгдэртэнь хайжаруула бүхэ үс-лөнигүүдые байгуулаа шадаван байла. Мүнөө энэ колхоз моридоо бүдүүн ба концентрированые үбэ-э гэжээд адуудыг гална, минераль-на ба витаминна тэжээл өлбөгөөр өдүүлдэг байха юм. Тэрэсөөн адуу моридооной байха дуулан ба сө-бөөр байрануудые барилдга. Мүн ө-ридоо коммална үгэ үзүлдэг бай-на.

Үгдэе искусствошаар ороондо оруула ябадалые энэ колхоздо үр-гэнээр хэрэглэнэ. Эрдэнэ алушан — новатор нүхэр Ревенский гэжэ энэ жэлдэ 15 үгдэе искусствона аргаар ороондо оруулаад, тэдэншэ мүнөө 15 унага абажа, бүрэн бү-тэнөөр өндө оруулжа байна.

Н. Найманов.

Ашаг шэмыень дээшэлүүлбэ

Мал ажалаа улам хүгжүүлсн, тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлжэ, Эхэ ороондо элбэг дэлбэг тобо, маха үгдэһэн түүсөө, мүн артельнэ баялгаа улам арбидхалын тү-лөө үнэн зурхилөө тэмсэ-лөн Сэлэнгын аймгай Заган, тийн сомоной Сталинэй нэрэмжэтэ колхозой хүдэлбэрилэгшэ фермын хү-дэлбэрилэгшэ нутагай үгдэртэй үнөөн бүрийнөө дунда зэргээр 900-аад литр һуу хайхан байна.

Тус фермын хайжаруула малай ашаг шэмые дээшэлүүлхын тулада зун намарай үдэе хаанхуй үнөөнэ өгөөл һайр болшери дээрэ үдэр бүнийг адуудад, үдэрэй 3 удаа хадаг байгаа. Тэрэнэй ашаар, тус

болгон 1948 ондо гүрэндэ һуу тунха-ха түүсөөе сэг соонь адуулаад, 1949 оной түгээрнүүдэй тоодо 49 мянган литр һуу авасаар үгдэһэн байха юм. Мүн колхознигүүд гүрэн-дэ тоссоһон дары хамтнгаа суг-лаан дээрэ зүбхөн хэсөөд, 183 пүүд тобо худалдажа, артельдэ 230 мянган түгээрнүүд ороо оруулаа.

Мүнөө колхознигүүдэй ажалта үзүүлэгшэ авасаар тоһон хубааг-лажа байна. Колхознигой бүлэ бү-хэндэ дунда зэргээр 18 килограмм гүрөн хүртэнэ. Түрүүнүүд үзүлдэ Бадмаева, Очирова, Цыбжаалова ба бусад ажалта үзүүлэгшэ горьтой-хош тооной тобо абана.

И. Ильин.

Харюусалгагчигөөр хандаанай хойшололнууд

1948 оной арбан харын турша соо Курумканай аймгай адуу морийн тоо толгойе оройдоо—3,6 процент, эбэрта бодо малай— 8,7 процент ургуулан байна. Тийн сал, гүрэнэй түүсөө нэгэшье түрэлээр дүүргэдэггүй байнаар.

Хэрбэе колхозуудые хүтэлбэр-лэгшэдэй болон аймгай хүдэ-ажалын таһагайхидай эрхэ сагта юунтай ушархаа ойлгохо ба урид-шалан хэмжээнүүдые абажа хүдэ-лэгшэдэй байгаа хааль, мүнөө нима байдаг абаашье тохөөдөлгөгүй нэн. Теэд, тэдэнэр мүнөөшье бодото бай-л дээрлөө хургаал абангүй, ха-лын уридхидал аян унжагэй рөө-шоор хүдэлмэрийдэ. Энэниэ то-роойнхын түүсөө зарим колхозу-уде жэшэе болгон абал.

Мүргэнэй селсовейдэй Сталинэй нэрэмжэтэ колхоздо элдэб олон тү-рүүдэншөөр улаа дары хэргэсгэдэг зөөри тогтоһон шэвэр үршэдэг хан, Унгаршэ зунай һүүл багаар пралениин түрүүлшээр нүхэр О. Эрдынеев хунгагдхан. байгаа. Арба гаран жалдэ колхозые хүтэлбэрилжэ яһала өхэ дүй лүр-шөлтэй бодоһон нүхэр О. Эрдынеев түрүүлшээр нилээд хайнаар хүдэ-лэгшэ. Гансахан гүрэндэ тарла тушаалын түүсөөе түргэнээр дүү-ржэ шадаһантын тэрэнэй шадаба-ри ба өмхидохы дүршэлтэе гэр-шэвнэ. Зүгөөр, нүхэр Эрдынеев «счетоводнай мүнхэнгүй, гүрэндэ тушаалга ноһонгүй, малда хүрэхэ үбэнгүй, адуу малнай гэрээтэй ба үбшнтэй» гэһон үгдүүдые урла барижархөөр ябадаг боһонхой. Гэхэ-тэйгээ хамта, бүри хаяхан колхоз-нигой 20 толгой хонидые «Һайн-дэртэ» гэжэ шалтаад, өөрөө мэдэжэ үгсээдүлжэжээ.

Тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд ондоо тэһөө мал худалдажа абал-ли гэһон хуураг мэээ зооһонхой юм. Һүүдэй үдэе үбэ тэжээл ту-шаа анхаралаа табиангүй. Унэгэ-тэй, Ехэ нута гэжэ газаруудтай хүрэнүүншэ зөөгүй орхидоод, малда өндүжэ байна. Малай үхэ-нэй һүүлээр хөдөн һара болжэ, тэрэндо акт башгэдэг байһаниэ барилгажа болоно. «Энэниэ зоо-вудүлэмэрийдэгшэд гэмтэй» гэжэ нүхэр Эрдынеев хэлдэг.

Дээрэ дурсагдаша барилтанууд аймгай колхоз бүтэдэ шахуу үзэгдэнэ. Теэд, партиин айком, аймгүсөөдхөө ба хүдөө ажалын таһаг ниймэ тэсөөшгүй ябадалые усадхаа тушаа шанга хэмжээнү-рэнэ үшөөл абаагүй байха юм. Имангал тэрэнэй эсэстэ Курумкана мал ажал хангалтагүй байлаца ороһон байна. Д. Гунзынов, «Б. М. Уншэй» корреспондент.

Малаа хоролтодо оруулна

Буйбышевэй нэрэмжэтэ, «Октябрьская революция» колхозууд мал ажалаар Бичурын аймгай соо өгөөл гэгдэдэгтэй. Эдэ колхозууд мүнөө хүрээр мал ажалеы хүг-жүүлжэ гүрэнэй түүсөөе нагашье түрэлэй малаар дүүргэдэгүй бай-наар. Ушарын халаа адуу малые муугаар харуулажа, энэ жэлдэ хүрэг эхэ гарзала ороһон байха юм. Илэмээхэдэ, Буйбышевэй нэрэмжэ-тэ колхоз 19 толгой адуу морь, 12 толгой эбэрта бодо мал, 27 толгой хони ямаа хороһон байна.

Гална, энэ колхоз өхэ малые олоор һубайруулажа, тинүүдые үсөөнөөр абалан байха юм. 100 толгой гүрэн бүрийнөө оройдоо 20 унага, 100 толгой үнөөн бүрийнөө 55 тугал абалан байна.

«Октябрьская революция» колхоз байлаа ийнхүүргүй байдалтай. Эдэ колхозуудай сорилго тадаа нима гээргэнги байлалһаа дары та-хасала ябадаг болодо.

Г. Мунгалов.

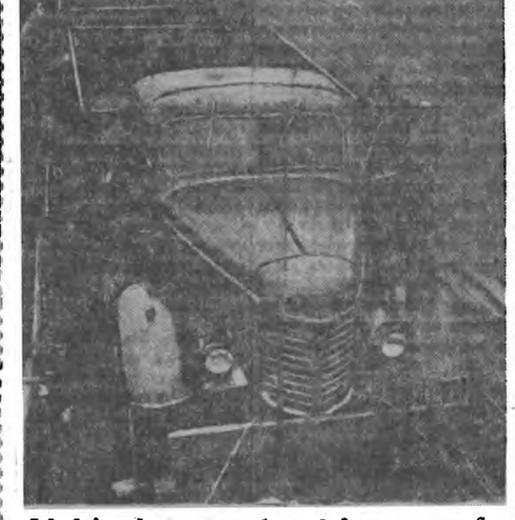
Адуу малын турапа

Задын аймгай Гэгээтын сомоной Бировой нэрэмжэтэ колхоз (пралениин түрүүлжэ нүхэр Дорж-жиев) 1948 ондо мал ажал хүг-жүүлжэ гүрэнэй түүсөө дүүргэдэгүй байхааа гална, адуу маллаа һүүдэй үдэе эхээр туража байна. Үбөлүй түрүүшын харуулаа адуу морийн 20-хоо үзүү процент дулаа-һаа доошо шадалтай, эбэрта бодо

малайн 20 процент муу шадалтай, тэршэлэн хони ба ямаанын 14—15 процент дулаһаа доошо шадал-тай байха юм.

Энэ колхоз малай үбэ тэжээлээр миндэ 39 процент хангалтан бай-на. Тара мэтөө малаа муугаар харуулагда, сэг соонь үналдаггүй, зоотехническэ заабарине сахилга-гүй байха юм. Ц. Цыдыпов.

ТЕХНИКЫН ХОНИНУУД

Дайнай һүүдэй сталинскэ табигжалэй 3-дахь жэл соо Ста-линэй нэрэмжэтэ Мисовскэ автомобильна завод «ЗИС-150» гэжэ аланай автомашинуудые бүтээжэ эхилдэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «ЗИС-150» автомашинууд. ТАСС-эй фотохронико.

Малшад нуралсал мартагданхай

Хөжөгын аймгай «Комсомолец» колхозой өртөй, өмтөй колхозууд үсхэбэрилэгшэ республиканы аймгуудай колхозуудта зоотех-ническэ ба агроэкономическэ хүр-гүүд өмхидхэгдэжэ, гүрэнэй шааналтай өхэ хэмжээ-яруудалгай бөөлүлэгдэжэ байһаниншэ мөн Гэгээтэй хамта, зарим аймга ба колхозуудта шимэ хуралд өмхидхэгдэжэ өмхидхэгүй ба ябадалые халса амарээр төмрө-рөгдөг байла. Загтрайн аймгад өхө ажлын табанга дагша Боло, ахалаша зоотехникс (Баш) малажа үсхэбэрилэгшэ талаар-республикын томо аймгуудай ил болоно. Энэ аймга дотор 25 шайварна ферма, 25 хоншой-тэ ферма, 18 гаданай ферма, 11 ай ферма бии байна. Гөбөшнэ дегин 25-ай мэдээлээр, тус аймгай ү-вүүдэй бүхэ 79 фермууд дү оройдо зоотехническэ хуралсаа эрхүүдүд хүдэлмэришэ тэжээ-лдөддө.

Зоотехническэ хуралсалгай у-жугуудай хүдэлмэришэ байһа-балын сомоной «Арбизал», «ВРХРХ», Доодо-Шылын сөй Сталинэй ба Ждановай нэрэмжэтэ колхозууд дөүгүүр ябадала, тэдэ-энэ нуралсал халаа тон хангалта-гүйгөөр абуулагдадаг байна. Нурал-сал үнэргэдэхэ үдэрнүүд тусба-лагдэжэ, нуралсалгай программа табигдэжэ. Тус аймгай олонхи колхозууд дөүгүүр зоотехническэ ба агроэкономическэ хуралсануудые үнэргэхэ тухай «Комсомол» колхозойхидой хандалгы зүбхөн хал-салга үнэргэдөггүй байһаар.

Энэ аймгай олонхи колхозууд малжал үсхэбэрилэгшэ гүрэнэй уял-гата түүсөөе дүүргэдэгүй, малайчаа тоо толгой дээрэ эхлэһон хорол-тоһон, үбэ тэжээлээр дутамаг байна. Тийнхэ, өдэ гэгдэлнүүдөө усадхаа хэрэгтэй зоотехническэ хуралсалы-е хайнаар өмхидхөтэ ябадаг үндэжэ энэ удхашанартай байгаа. Гөбөшнэ энэ хэрэгтэ аймгай хүдөө ажалын таһагай харуусалгата хүдэлмэри-лэгшэ толгойлогчид.

Доодо-Шылын сомоной Сталинэй нэрэмжэтэ колхоз, Ильин сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз зөөрө хүдэлмэрийдэг ветеринарна хүдэлмэрийдэг Семезов, Белькина гэгшэд өөһөдыгөө харуусалгата

«Жалда хойрот ношоор хамхалаг байна. Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз дээрэ хүдэлмэрийдэг ветеринар Семезов гэгшэ энэ колхозой малай берхэнигүд дөүгүүр һара соонго арай гэжэ нэгэ дахин өрөдөг байха юм. «Хөбөө малай үбөөд байбал манай колхозой хүтэлбэрилэгшэд ветеринарна хүдэлмэрийдэг Семезовые хэдэн үдэр соо бөдөрхэ баатай боло-гү» гэжэ тус колхозой партиот нүхэр Дочуков хөөрэнэ.

Тус аймгай олонхи колхозууд дөүгүүр малажалгай хүгжэлтын тус-сөбай дүүргэдэггүй ябадал халса зооветеринарна хүдэлмэрийдэгшэдэй хангалтагүй ажал дээрлөө дуулыг-дасалыниэ дээрэ хэлдэгдэһон барим-танууд үзүрхэжэ үгшэ.

Нимэ дээрлөө ВКП(б)-тэй Заг-трайн айком ба аймгай гүйсэдхэе комитет болгон колхозуудай малажа-лай хүгжэлтын түүсөө дүүргэдэгдэ ба малшалай нуралсал өмхидхэгдэ-богтоо анхаралаа хандуулахы шү-хала байна.

Ж. Жабуев, «Б. М. Уншэй» тусхай корреспондент.

Хурьгадые харууналха тухай

Колхозуудай хоншой-товар-нигүүдые улам саашан хура болон хонда хүрэгтэ олошжа хэрэгтэ үбөлэй үдэе нарай хүмэ өвөөр абажа ба тэжээлэе ху-ривч үгэ удхашанартай би-роусалгатай тудалын, өнхөө-ршон бүтэнэй зүгшөө өнсо ал хандуулагдахэ өһотой. Энэ ба соо хондой отарануудые зүб-сэхиджэ, ороонтой кампанিয়ে өй өһөөр үнэргэхэ ба үбөлэй үдэ-рэд тундүүдые абажа тухай хэ-вэ.

1. ОРООНТОЙ КАМПАНИЕ А ЗУБӨӨР ЭМХИДХЭХЭЙ

Отарануудые зүбөөр бүриг хала хондой түргэнээр үгэ, өгүүр өндө байха ба өхэ үй һубайрахагүй ябадала үгэ х-ашахалтай юм. Хони ба ямаа-наналгата болон өрө эмхидгээр амгар амараа отаранууд бори таһалагдаха өһотой. Отаран-гай хэдэ хоншдоо ү-ригдэхэдэй болшөрнөөн үгэ баганаа, хонил хүртэй олон я-лөө ба үбөлэй байрануудай ам үлгэһаа дудуулажа байна. Твэ өхэ хондэ өгө отара соо—250, валуу өмө хондэ—400—500, ар-ыслүүд—500—600-һаа оложа өһотүй.

Ороонтой кампанিয়ে үдэ ху-дэ хондой отарануудта таха ба бүлгөөр амараа отаран-голого гү, али залуу өрө рой отара хоншүүдэдэ байһануу

дүүдөө, харуулаадаг байбал, тэ-дэниэ ниймүүдэй болзорто ороондо оруулаад, ниймүүдэй болзорто тугалы абажа болохо юм гэбэл:

- а) хабар (апрель, май) һарада) ороондо оруулаад, намар өртө сөл-тэбэр, октябрь һара соо) тугалы абажа;
 - б) зун (июнь, июль) һарада) ороондо оруулаад, намар орой (ноябрь, декабрь һара соо) тугалы абажа;
 - в) намар (август, сентябрь) һара-да) ороондо оруулаад, үбэл (январь, февраль) һара соо) тугалы абажа;
 - г) намар орой (октябрь, ноябрь) һарада) ороондо оруулаад, өртө ха-бар (март, апрель) һара соо) тугалы абажа;
 - д) үбэл (декабрь, январь) һарада) ороондо оруулаад, хабар-зун (май, июнь) һара соо) тугалы абажа.
- 2 жэл соо 3 туга алахаа хүсэдэг колхоз хонидо өрхөөшье намар-үбэ-лэй үдэе түрүүлжэ баатай болохо юм. Энэниг мүү үзүлжэ юм ба гэгдэжэ, намар-үбэлэй үдэе тон өхэ үбэ тэ-жээл, дулаан байра байдал ба оло-гоото хүдэлмэришэ хэрэгсэлдэжа байна. Тийнхөөшье нимэ түүсөөл-гөөр колхоз халаа жэл бүри 100 өхэ хонил бүрийнөө 160—180 хурга абажа ба тэжээл 2 зун үнэргэ-лөөр бөөе хүсэжэ, юугэришье тугуу-ртай хондэ болгоо жэмшэйтэй. Ишгээ-дэй колхоз хонидонойго тоо тл-гойд түргэн сэг соо олоһонруулажа, яга бөшө өгөөр долод оруу-ла байна.

Үбөө хоншод хоншой хэвэ ороо-ндо ороһоншье, хэвэ түрхэнь хүсэ-дэйнаар мэдэгдэгүй, хонилын түгэ-лэһон жэл соо таһалгараагүй түржэл байдаг ба 6—7 һаратай залуу хо-ни ороондо орожо, тон жэжэ түл-үүдые гаргадаг байна. Ишгээжэ колхозой хонил хүрэг шэһэнэ жэлдэ жөмөрхө ба жэл соо 100 өхэ хо-нил бүрийнөө 100 хургал абгата-гүдн туглаа хүрэгдэ байха юм.

Ороонтой кампанিয়ে ба хониды-е түрүүлшын нима түүсөөгүй хүдэлмэ-ришэ саашааа болуулаа шухала. Эгүүр өхө ба томо туглүүдые аба-жын тулада хоншой товара ферме-нүүд ороонтой кампанিয়ে түүсөбэй өһөөр ажуулаха, 16—24 һаратай бөдөлдүд залуу хонилые ороондо оруулахгүй ба өхэ хонидой отаран-уудга һайн үбэ тэжээл, һайн бэл-шери таһалан үгэхэ өһотой. Бүхы аргаараа өхэ хонидой турахагүй яба-далы хангала гэжэ хоншой товара ба фермнүүдэй хүдэлмэрийдэгшэд өгөөд шухала зорилго болоно.

2. ҮБЭЛЭЙ ҮЕДЭ ХОНИ ТҮРҮҮЛЖЭ БА ХУРЬГАДЫЕ ТАНЖИХЭХ ТУХАЙ

Үбөлэй үдэе хониды түрүүлжэ ба хурьгадые тэжээхын тулада барлаа хүрэгтэ эрчим шанартай үбэ тэжээл, дулаан байра ба олон хүдэлмэришэ хэрэгтэй болохо юм. Хоншой түржэжэ өмхидхын урда тэе үбөлэй үдэе хонил түрүүлжэ ба хурьгадые тэжээжэ тухай зоотехническэ заабаритай хо-нишдые тангисуулаха, отара бүтэ-ниэ ветпедгачетай болгохо, фолька, лампа, керосин болон бусад шухала хэрэгсэлнүүдөөр хангала шухала. Тийнхэдэ хоншодой ажалеы зүбөөр өмхидхэ гэжэ мүн лэ өхэ удхашанартай байна.

Дүршэлтэй хоншон хоншой түр-э

хэ болоһонниэ ойлгожо илгэдэггүй байха юм. Хонил түржэ дүтэлхэдэе тогтуурн байраггүй болодог, ходо хэбдөг ба гэгдэгэ хардаг байна. Гална, хоншой түржэ дүтэлхын дэлгэнээрн мэдэхэ болоно. Дэлгэнэй хүдүүдые бажуулаха һүр гаржажа байха юм.

Түржэ дүтэлхын хониды отара-һаа тайлажа, түрэлгэн гөр соо оруулаха хэрэгтэй. Хонил 30—40 минутын турша соо түржэ хулар-гэ ба зүбөөр түржэ байдалһаа тэ-рөөндэ ямаршье туһаламжа үзүүл-гэдэггүй өһотой. Хэрбэе хоншой тү-ржэ ялжа байһалын, ветеринарна фельдшерые ерүүлжэ, тусгай вете-ринарна туһаламжа үзүүлжэ хөдөг-тэй.

Чамарай хурьгад, ялангаз түрүү-нэй 4—5 час соо хүйтэ абажа бо-лодо гэжэ. Тийнхөө хонидой тү-лээһон гэрнэ 12—15 градусууд доошо бөшө дулаан, хуурай ба сөөбөр байлаха шухала. Хоншой түрэн са-суу тэрэндэ хурьгыны дөсөө-гохо хэрэгтэй. Хэрбэе, хонил хурьгааа дөсөөгөөгүй һааль, хурьгынь хуурай бо-лодог гү, али үбөөр аршаха юм.

Хурьгад түрэн тугажа абаала-да эхын уурагтай һүн тон тугалтай байдаг. Тийнхөө нарай хурьгадэй эхыншье уурагтай һу садалара эди-жэ байхын тулада тэжээл түрүү-нэй 10—15 үдэрнүүд соо эхэтэйни сугтан байлаха өһотой. Нарай хурьгад 3—4 һарын турша соо эхыншье һу өхөд, дуаһн эхэбээр таһалагдаха байна. Төрө үе соо өхэ хоншой һүтэй байхын тулада, тэ-дэниэ тон һайнаар өлсдүүлжэ өмхидхэ гэжэ мүн лэ өхэ удхашанартай байна.

Үдэртэй хурьгалы дулаан байра соо, өлсдүүдэнь хөрө соо байлгадаг

Тийнхэдэ хурьгалы өмхидгэ гэжэ тон өхэ удхашанартай хүдэлмэри мүн. Хурьгадэй эхыншье гэрэд 15-20 хондой байдалһаа тэрөөниэ өмхид-хэ шухала. Энэ үдэ өмхиджэ хурьга-да ямаршье үбшэн үзүрхэдэггүй ша-хуу.

Тийн хурьгад 3—4 һаратайлаа өхөнэ таһалагдажа, залуу туглүүд-тэй ба өршөнүдэй илэе отаранууд болгондон бүригдэхэ өһотой.

А. В. Шелтыг, БМАССР-эй хүдөө ажалын Министрийг өрөшөө.

ЗООТЕХНИЧЕСКЭ КРУЖОГУУДА ТУНАЛАМЖА

Корреспондентын тэмдэглэлнээ
Ойбонтын ой соо...

Илларион Кондратьевич үзлэгтүүр өртө хөжөө. Залд хөжөөгөө соон харанхь. Сохны халхыг шөбүүр дэв.

Бодоо. Тигтөбшье, хир хир боод, багалан халхнай хүдэлхээ нархан модо шандыг сагсан малгайгаа хөгсөжүүлжээ.

Шуургаз буулгалттай гэж Илларион Кондратьевич зөбүүрэн дуугараад, нөмхөгөөр ба гуталаа холхондоор үндээд гасалтаа яаран гаралтайн хамта, шанга халхны хүрээс үлсэж, нойтон сааар нүүрэн шөбөө.

Энэ үедэ нарны могойн гулдаржа гарамгүй гэхээр Ойбонтын ой соо бууд хүхэн дуун, хүрса хүрөөгөй абаан үрлэжэ суурялгана. Халхаангүй модоноо унаа.

Хаата байнн хара халхн бууна, гөшөө? Энэ үдэрбэй ажал хүдэлмэридэ тойбо тодор шаруулжа, хойшнө татахана, гэжэ Илларион Кондратьевич сар зуура урмаа хухарын, үдээ залханаар латажа, барах соогоо орото. Харанхь барах соо гансал хүнүүдэй дурхилалтай абаарна.

Орой дөрөхтөө нэгдүгээр халаа мүүшөрэй сөб сэтгэн модотуудай дундаа гулдгар сөбөр нарн гынхан нууца. Энэ нарнавай ууурта шүрбэлэжт бөөтэй, дүшэ тухай наһанай эрхнм лүчлэст Илларион Мартынов зогсон, харас байнн.

Убелэй дунинг утала өдөрөй нүүжэ шалаа байха гэжэ һанзад өөрлөгөө компато руу орото.

Моды унагаахалаа мүүшөр өхтэй төшөн унагааха байн. Тингэ зуура оцдоо модоноуута горал дохотон бодолсоо хөрөгтэй. Гагна, модоноууды бэе бэе дээрнэ хөбөдүүлэн унагаабал хөрөөдөхөтэ хүнтэн байдаг юм, гэжэ цугар Мартынов басагаа хурган.

Табал соон дуб дуугай. Гансал хагада үдэрөй байнн нарнавай часай абаан нөгэ жэгдөгөөр «шнэгшг» гэжэ соностоо.

Анастасия багалан байнн басагашин өөрлөгөө модон орон дээр унгалжа хөжөө. Сэлэгт сагалалт шалай дээрнэ ламын толон унагалтай. Часай стрелко үлсөөш табал сар болонье заана.

Илларион Кондратьевич галса мүнөө үдэрбэй эртэлэ бодоо бөлө, халхн хүдэлмэри халуун үеүүгээ Дорнод үбөрэй бүгдэй шарбадууд бододот заншалтай юм.

Энэ нарннбаа адагыг 3-4 кубометр барилгын өрхнм модон галса байха, гэжэ Илларион Кондратьевич хариуцаад, хүдөөрөө өнрөө ургамал харна нөгэ талаанан эсблана. Сабалдасууд шөхөнхөй тажуугаар шүүрэн гарана. Тингээд хөрөөдөхө байтарын төрнө «тас-нас» гэжн абаа үгөөд, өр йнээрөө түрбөнөн пичи бодоо, унгалтай гү али байлтай гү галдгал байнн байгараа нөгэ моды бэлтгэн, хөбөнөн шуудуу хамжа сохил, тооно бүржүүлэн, ниргалтан унгалтай. Газар дэлхэй солоһон пичиг бодоо, хүршэ тайга хүршээ.

Илларион Кондратьевич галса мүнөө үдэрбэй эртэлэ бодоо бөлө, халхн хүдэлмэри халуун үеүүгээ Дорнод үбөрэй бүгдэй шарбадууд бододот заншалтай юм.

Илларион Кондратьевич Мартынов дээрнэ хөжөөш ажал хүдэлмэридэ хабаадаснаар төбөр хорж жөл бодоо. Энэ хугасаа соо олон мөргөжүүлгүүд шудалган байха юм. Нүүрэй гүрбэ жөл соо Хорин аймгай Курбин дээрнэ хөжөөш ажаллаа зуураа лүчлэстэй дүй дүршөө дээр гүйсэ шудалжа. Бурят-Монголой эрхнм лүчлэстүүдэй тоодо оролоо.

Илларион Кондратьевич галса мүнөө үдэрбэй эртэлэ бодоо бөлө, халхн хүдэлмэри халуун үеүүгээ Дорнод үбөрэй бүгдэй шарбадууд бододот заншалтай юм.

Илларион Кондратьевич Мартынов дээрнэ хөжөөш ажал хүдэлмэридэ хабаадаснаар төбөр хорж жөл бодоо. Энэ хугасаа соо олон мөргөжүүлгүүд шудалган байха юм. Нүүрэй гүрбэ жөл соо Хорин аймгай Курбин дээрнэ хөжөөш ажаллаа зуураа лүчлэстэй дүй дүршөө дээр гүйсэ шудалжа. Бурят-Монголой эрхнм лүчлэстүүдэй тоодо оролоо.

ПАМПИР. 1948 оной зун Москва ко университетэй географическа факультетэй табн студентнөр ба гурбан аспирантнууд профессор П. Е. Шукан турүүтэй өксөдлийнээр Памир ошон юм. Тэднэр халхн турэн горхонь хүндэлэн, мүнхлэте орьед хабагалдаа абран юм, Ванч голы бассейны шөжлэлэн ба энэ хүдэлмэри ВДКСМ-ай 30 жэлэй ойдо зорюулан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Экспедициэ хаба магшад нэрэтэй болоодуй үнэртэ гаража ябанад. ТАСС-эй фотоэронико.

Электричествоэр газар хахалжа

Хойно уга кабель ханжуулан ажал хонирхолтой трактор гөшөө! Энэ хадаа электрическа трактор гөшөө. Юрига трактор керосин гү, али дизельнээр хүдэлдэг мотороор абуудалдаг юм. Энэ трактор болдоо трамвай ба троллейбус шэнги электрическа, тогтор «стационар» абадаг юм. Тракторай электромоторонь электро ток кабелиар дамжуулан үгэнэ. Кабелинь тон ута (500 ба 650 метр) тигтөбшье трактор энэ кабелиаа ороолоодоггүй юм. Юуб голдэ кабелинь тусгаар барилдда ороолодот байна. Ток абадаг станцилаа тракторай холдодот бүри кабелинь баробайдаа залддаг. Тракторай газарыг бусадхалы кабелинь өөрөөр барилдана ороолдот. Тингээ трактор болдоо ток абадаг станцилаа хайша хайшаа хадаа километр хүрэтөр хангуугаар газар хахалжа шалаа байна. Тингээ бүтн үчлэстэй хахалгалда байхалаа подстанции ондоо газарта нүүлгэдэг (станции хада мөөрөнүүд дээр түхэрэгднэй) ба тракторын дэлхн хахалжа өмдөгдө байна.

(«Пионерска Правда»).

Ута наһан

БАВУ. (ТАСС). Шахморска районий Мүрүл тосхой колхозник Сафар Гусейн-оглы голша түрэнн үдэрнөө хойшо 138-дахн жэлэйнгэ өйе тэмдэглэбэ. Тус колхозниктэй булале табан үетэн бин. Тэднэр 98 хүшнөө: эрбан хубууд ба баса...

Үнэшэн үхибүүдтэ туһаламжа

Вригска мекхелсункт дээрэ модошодой үхибүүдэй бүрэл гурбан эхнн хургуулинууд бин. Энэ хургуулинуудта фронт дээрэ наба баран солдаалуудай үхибүүд хурдаг. Тус хургуулин башланарай үгсэдээр өдэ хуралдагта туһаламжа үдэрхэ тухай асуудал табилажа, мекхелсунктын бүтн модошод нэгэ нөгэ үдэрэйнгэ салнн хүшнөө гэдэ үхибүүдтэ үгсэхэ гэжэ шингэбэ. Энэ асуудалыг ариушн төлсөлгн модошодой хамтын-суглаан дээрэ...

Энээншэ мэдэхэ гүт?

Байгалай гүнзэгын — 1741 метр

Байгалай уһан гайхамшгагтай сөбөр тунгалаг юм, тингээд дошоо 40 метр хүрэтэр гэрлэтн харагдажа байдаг. Энэ хадаа дэлхэй дээрэхн өгөөн өхө ба өгөөл гүн нуурнуудай нэгэн гэжэ тоологдодог, юмдэб гэхэдэ, үлөгөр гүнзэгын — 1741 метр ба уташаа — 636 километр болоно. Байгалаа 336 гол мүнүнүүд ба горход шудхан ороно. Эндэ омула, түрннэ бэш, харин жаралхай гаргадаг голомянка гэхэ мэтэ үнэтэ, шулаг агаһад бин.

РЕДАКЦИН АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ, Унэн) ТЕЛЕФОНУУД: отв. редак. ола — 23, АТС — 1-80 зам. редактора — 3-23, отв. секретаря 3-23; отделов: партийной комиссарской комиссии — 4-52, культуры и быта, промышленности и транспорта — 4-52; писем грядущим, внутренней информации и переводов — 4-52 (2 зв.), объяв. зний — 2-64 (2 зв.). Для мандатарных дел — 4-52.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Буриньска аралн уул. Итуртн аралдах «Басга» гэжэ китозавол. Заволой палуба гөмө 22 тоннын кит-капалот харуул аглана. ТАСС-эй фотоэронико.

Грецидэхи дайнай ябуулганууд

БУХАРЕСТ. (ТАСС). «Сүзэгтэ Греци» гэжэ ралдостанин хадаа (арануудгүйгөөр) байшта оной январин 1-нөө ноябриин 30 хүдэртэй үе соо королевска аринин гэгдэлүүд тухайда мэдээсэлдэ тажуула. Энэ хугасаа соо королевска сэрэгүүдэй 92.800 хүн алагдлан, шархатаһан ба хургуугаар хосорһон байха юм. Шендэ оронон ба королевска ариннаа бодуулаһан солдаалууд ба офицернууд тэрэ тоодон оролоо.

Аюулгүйн сөвөөй Париждэхи заседанида УСС-эй түлөөлэгшэ юундэ хаһа са соогоо ерэжэ шадатгүйб

ПАРИЖ, декабриин 27. (ТАСС-эй тусхай корреспондент). Аюулгүйн сөвөөтэ УСС-эй түлөөлөгшэ В. Тарасенко Советэй заседани дээрэ мүнөөдөр доро дурсагдаһан мөдүүдтэ хэбэ: «Индонезин Республикын территория дээрэ голландска заседатэ хүснүүдэй довтолон ороһонтой дашарамдуулан Аюулгүйн Советэй заседанида Парижда зарлажа тухай мэдээсала Нью-Йорк байхалаа абилан байна. Тэрэ дэрэ Париж нийслэл ошхо гэжэ шиндэһэн байгуб. Нью-Йоркдох Французска генеральная консульство Французска виза нажда үгсэхэ гөнтө арасайлаан шалтагаалан, индизагшн багтайн байна. Французска посольствоно виза абаһын тулада Вашингтон зорюу...

Французска полици Энрик Листер гэгшье арестовалба

ЛОНДОН. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжууланай сөөр, үсэгдэлэр Французска полици болдо Испания болоһон гражданска дайнай үедэ интернациональ бригадын командир байһын Энрик Листер гэгшье Прагадаа ерэжэ Листерын ба Бурже зоролон дээр бууха үелнэ арестовалба. Листер болдо түрэнэй аюулгүйн сахиха управленидэ абааһагдаа.

Румыннин агууеэ Националь Суглаанай сеси нэгдэбэ

БУХАРЕСТ. (ТАСС). Базр-өлөөдөй оршон байхалаа Агууеэ Националь Суглаанай Президиум ба правительствын дүрэн составтай байсалттайгаар Румынска Аралд Республикын Агууеэ Националь Суглаанай элчлөгчөө сөсн нэгдэбэ. Министруудэй Советэй нөхөдэй Вице-Турүүлгшэ Георгиу Деж —

Уоллесэй мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 28. (ТАСС). Прогрессивна партией националь конитет Уоллесэй мэдүүлгэ хэблэлэй түлөөлөгшэтэ дамжуулан үгэбэ. Холбоото Штадууд «Маршаллэй түсөөлэй» өһоор Голландида ямаршье туһаламжа үтэлгээ дэрэ зөгсөөхө ба голландска правительствода аһн бүтн гэгсээр үгэлэе хорхо һан гэжэ Уоллес эрннэ. Дайнай абуулганууды бөлүүлдэ тухайда Нэгдэмэл Панануудай Организациин гаргаһан резолюцие «аюул сахилгын ба аша туһанай абуулга» гэжэ гэжэ Уоллес нэрлэһөн байха юм. «Индонезин Республикада голландцуудай убайгүйгөөр довтолон ороһонтой түсөө Холбоото Штадууд гол болгон хариуцаха өһоотэй» гэжэ Уоллес мэдүүлгэ.

Тобшо мэдээсэлнүүд

«Индонезида туһаламж» гэгдэг голландска конитет болдо Индонезиде абуулгагдажа байха колониялы дайин байдалдаа эсрэгүүсөөн, ари шалга телеграмма Голландиян правительствода аһтэбэ. Тус конитет мүн Аюулгүйн Совете гэгшье телеграмма аһтэбэһэн байна. СНА-тэй наукин, искусствын ба өрхө сүлөөт профессияудэй ажал-абуулгагдажа националь совет болдо Холбоото Штадуудта хашагдажа мүнхлэгэжэ байха профессоруудтэ, библиотекын хүдэлмэрилэгшэд ба бусадта туһаламжа үзүүлхэ түсөө 25 мянган доллар сумтай фонд байгуулаа гөһөн тухайгаа тунгалжа. Ирлата мүнөө хүрэтэр үзэлгөөгүй өхө хүйтэн болоод, тон өхө галлаһай ушаруулажа байна. Цагаһанай үрлэ талаа 17 хүн үгсэхэ үгэбэ. Тегеран ба Ирак хоерой хоорондын мүн Тегеран ба баруун төхн, хойтон райотуудай хоорондын телефоний лини өдөрлөгтэй. Австралийска морятуудай профсоюз хадаа Индонезиде абуулгагдажа байлаа, голландска парохолууды ашаалаһагүй гөһөн портовой хүдэлмэрилэгшэй шиндэбөрнөө дөмжөжэ гэжэ тогтообо. 1949 оной турша дотор 200 мянган форнтин сумтай ад барилууды агаһан абаһаха тухай венгерско-итальянска хуудалжа-нэймжэтай хэлсэлдэ гэрэ табигдаба. Финляндидэ хүдэлмэрилэгшэдэй күтлэ салин дошоолууд гөһөн туршагалууд үгсэхэ. Зарим предприятинууд дээрэ хүдэлмэрилэгшэдэй хуудэ салинуудын дошоо буулгалдантай. Социальна хэрэгүүдэй Министртын хүйлэ салнин талгай начальны, социал-демократ Гинше

МҮНӨӨДЭР КИНОТЕАТРУУДАТА «Прогресс» «Трансвааль гал сн «Эрдэн» «Андалузиски ночн»